

RRUGA E PARTISË

ORGAN
TEORIK DHE POLITIK
I KOMITETIT QENDROR
TË PARTISË SË PUNËS
TË SHQIPËRISË

Adresa :
«RRUGA E PARTISË»
pranë KQ të PPSH – Tiranë

Pajtimet :
për 6 muaj 15 lekë, 1 vit 30 lekë
Jashtë shtetit:
për 6 muaj 18 lekë, 1 vit 36 lekë

Nëntor 1979
Viti XXVI i botimit

Përmbajtja:

ENVER HOXHA — Dëshmi e fuqishme e vijës së drejtë të Partisë, e forcës së pathyeshme të popullit, e vitalitetit të rendit socialist (Fjala e mbajtur në mitingun e madh në Bahçellëk të Shkodrës më 19 tetor 1979) 5

35 VJET SHQIPËRI SOCIALISTE

F. ISLAMI — N. HOXHA — Industrializimi socialist — domosdoshmëri për zhvillimin e pandërprerë e të pavarur në rrugën e socializmit 14

A. BACKA — Politikë klasore revolucionare për ngushtimin e dallimeve thelbësore ndërmjet fshatit e qytetit 26

H. BANJA — Arritje dhe perspektiva të shkencave ekonomike 38

L. ZHAMO — Garanci për arritje të reja të shkollës sonë të revolucionarizuar 40

L. LEKA — Ta çojmë më tej revolucionin e realizuar në jetën e gruas shqiptare 58

A. KAZANXHI — Monumentet e kulturës — thesar i madh me vlera aktuale 68

MATERIALE NGA PUNA E KOMITETEVE TË PARTISË

— Të jetojmë me situatat dhe të përmbushim detyrat lidhur ngushtë me to 77

ENVER HOXHA

**DËSHMI E FUQISHME E VIJËS SË DREJTË
TË PARTISË, E FORCËS SË PATHYESHME
TË POPULLIT, E VITALITETIT
TË RENDIT SOCIALIST**

**- Fjala e mbajtur në mitingun e madh
në Bahçellëk të Shkodrës më 19 tetor 1979 -**

Të dashur shokë e shoqe, motra e vëllezër të rrethit të Shkodrës e të gjithë Shqipërisë,

Përfundimi me sukses të plotë i të gjitha ndërtimeve në rrethet e Shkodrës, Lezhës, Mirditës, Dibrës, Krujës, Matit, Pukës e Tropojës, që u dëmtuan rëndë nga tërmeti i fortë i 15 prillit të këtij viti, është për të gjithë popullin, për Partinë dhe për mua një gëzim i papërshkruar. Në asnjë vend të botës nuk ka ndodhur që pasojat e një fatkeqësie të madhe si kjo të zhduken brenda një kohe rekord sig ndodhi në vendin tonë socialist.

Tërmetet janë një fenomen natyror që njihen shkencërisht, por pasojat e tyre nuk mund të parandalohen. Një numër zonash të globit tokësor, për shkaqe që dihen, preken nga lëkundje të mëdha ose të vogla.

Vendi ynë nuk përfshihet në zonat e veçanta të tërmeteve, por kjo nuk e përjashton atë nga lëkundjet e tyre. Faktet historike tregojnë se në çdo kohë kanë ndodhur tërmete që janë ndierë dhe kanë shkaktuar dëme në vendin tonë, si edhe në vende të tjera. Historia e lashtë flet sidomos për tërmetet e forta të Dyrrahiumit të vjetër, të Tepelenës, të Gjirokastrës etj.

Para Çlirimit të Shqipërisë, në kohën e sundimit të pushtuesve të huaj dhe të feudo-borgjezisë vendëse, tërmetet përbënin një nga fatkeqësitë më të mëdha për popullin tonë, sepse ai ishte i varfër, i rraskapitur dhe i shfrytëzuar në kulm nga pushtuesit e nga klasat sunduese dhe, si i tillë, nuk gjente as mundësinë më të vogël për të për-

balluar sado pak fatkeqësinë që i binte në kokë. Kur ndonjërit i rrezohej shtëpia në të kaluarën, kjo përbente një gjëmë të madhe për të dhe për familjen e tij. Me vështirësi të mëdha dhe duke kursyer nga goja e vet dhe e fëmijëve kafshatën e bukës, atij do t'i duheshin me dhjetëra vjet që të rindëronte çatinë sa për të mbuluar kokën. Megjithatë, edhe në ato kohë aq të rënda e fatkeqe, kur sundimtarët nuk i jepnin as ndihmën më të vogël të dëmtuarit, nuk ka munguar ndihma e njerëzve tanë të thjeshtë për shoku-shokun, e vëllait për vëllanë, e mikut për mikun, e shokut për shokun. Përkrahja në fatkeqësi, me gjithë fukarallëkun e mjerimin e madh që ekzistonte në vend, ka qënë një nga vetitë karakteristike të popullit tonë. Dikush jepte një velenxë, dikush një jorgan, i treti një sahan a një lugë, tjetri ndihmonte me punën e tij për të ngritur një kasolle me baltë a një haur sa për t'u futur brenda.

Pas Çlirimit, me fitoren e madhe historike të Luftës Nacionalçlirimtare, me marrjen e fuqisë nga populli, me vendosjen e shtetit të diktaturës së proletariatit, nën udhëheqjen e Partisë së lavdishme të Punës, si në çdo drejtim tjetër, edhe në drejtim të fatkeqësive natyrore, siç janë tërmetet, gjëndja ndryshoi krejtësisht. Rrënimet nga tërmeti që preknin krahina të tëra dhe ishin nga më të rëndat, filluan të zhduken me vendosmëri të madhe pa shumë dhembje dhe brenda një kohe shumë të shkurtër. Tani për t'i ndihmuar të prekurit nga ndonjë fatkeqësi e për të zhdukur pasojat që sjell ajo, ngrihet në këmbë menjëherë gjithë populli, të cilit i bën thirrje Partia, ashtu sikurse edhe dje në Luftën Nacionalçlirimtare. Kur Partia i bëri thirrje popullit për çlirimin e Atdheut, ai u ngrit i tëri dhe iu përgjigj flakë për flakë kushtrimit të saj. Kështu ka ndodhur te ne edhe pas Çlirimit kur kanë rënë tërmete, si ato në Dibër e Librazhd, në Tepelenë e në fshatrat e Mallakastrës, në Sarandë e gjetkë dhe tani së fundi, në rrethet e Shkodrës, Lezhës dhe në qytete e në shumë fshatra të disa rrethëve të Shqipërisë së Veriut. Mbarë populli ynë, me thirrjen e Partisë dhe me besim të pakufishëm tek ajo, u ngrit menjëherë dhe, si një trup i vetëm, u mobilizua për të përballuar dëmet e shkaktuara, për të lehtësuar e ndarë dhembjen e madhe së toku me vëllezërit e motrat e dëmtuar.

Më 15 prill të këtij viti tërmeti na vrau dhe na plagosi shumë vëllezër e motra, na preku 500 fshatra e disa qytete, ku dolën jashtë përdorimit më tepër se 17 mijë shtëpi, objekte ekonomike e socialkulturore dhe, si pasojë, rreth 100 mijë banorë mbetën pa strehë. Për një çast u lëkund fort toka, u lëkundën kodrat, u lëkundën malet tona, shtëpi e fshatra të tëra na u rrafshuan përtokë, por nuk u lëkund shqiptari. Ai qëndroi fort në këmbë, ashtu siç ka qëndruar kurdoherë përpara rrebesheve që e kanë kërcënuar, ashtu siç ka qëndruar kur armiqët janë përpjekur t'i prekin lirinë dhe kufijtë e Atdheut.

Shqiptari asnjëherë, në asnjë rrethanë, nuk është ligështuar, por me syrin në thepin e pushikës e ka mbajtur drejt shtatin, ka përveshur krahët, ka ngritur lart zemrën, ka vënë të gjitha forcat e tij fizike dhe mendore për të përballuar rreziqet. Mbi hirin, mbi rrënimet nga luftërat barbare të pushtuesve të ndryshëm, ai ka ditur të qëndrojë

i paepur e të rindërtojë Atdheun. Edhe në kohët tona, me Luftën vigane Nacionalçlirimtare kundër fashistëve italianë dhe nazistëve gjermanë, populli ynë e çliroi vendin dhe, pas kësaj lufte, e rindërtoi Atdheun e zhuritur nga armiqët. E rindërtoi atë shpejt dhe ashtu siç dëshironte. Më vonë ndërtoi e po ndërton një shoqëri të vërtetë socialiste, ku rron i lirë, në demokraci dhe në sovranitet të plotë. Të bashkuar dhe në dashuri të papërshkruar jetojnë njerëzit tanë me njëri-tjetrin dhe me Partinë e pushtetin e tyre.

Ne jemi një vend i vogël dhe një popull i vogël. Por popullin shqiptar e karakterizojnë një forcë dhe një qëndrueshmëri e madhe, të pashembullta, për mbrojtjen e Atdheut dhe për mbrojtjen e jetës së tij. Këtë forcë dhe qëndrueshmëri të popullit shqiptar i vërteton historia.

Ne jemi pasardhësit e fiseve ilire. Në këto troje të lashta të të parëve tanë kanë vërshuar grekët, romakët, normandët, sllavët, anzhuinët, bizantinët, venedikasit, osmanët e shumë e shumë pushtues të tjerë, por ata nuk i zhdukën dot as popullin shqiptar, as kulturën e vjetër ilire, as vazhdimësinë e saj shqiptare. Kjo tregon dashurinë e madhe të popullit tonë për jetën, tregon vendosmërinë shembullore të tij për të mbrojtur vatrën, kulturën, bashkimin dhe çdo gjë të shenjtë të kombit shqiptar.

Edhe në kohët e reja populli shqiptar ka pësuar shumë fatkeqësi. Atë u përpoqën ta zhduknin si popull e si komb dhe ta shpartallonin si një unitet të gjallë e veprues. Të huajt u përpoqën dhe e copëtuan vendin, ata u përpoqën t'ia zhduknin edhe zakonet, t'ia bastardonin edhe kulturën, edhe gjuhën, por më kot.

Në kohët moderne, më 7 prill të vitit 1939, populli dhe vendi ynë, i qeverisur nga një mbret xhelat feudal, armik e tradhtar, që e kishte shitur Shqipërimë tek Italia, u sulmua nga ushtria fashiste e Musolinit dhe më pas edhe nga ushtria e Hitlerit. Por populli dhe klasa punëtore e Shqipërisë nxorrën nga gjiri i tyre Partinë e lavdishme Komuniste, sot Partia e Punës e Shqipërisë, e cila, që në ditët e para të themelimit të saj, lëshoi kushtrimin: Në këmbë, o burra e gra të Shqipërisë, në këmbë i madh dhe i vogël, për të përballuar rrebeshet që na kanosen e për të dalë fitimtarë mbi armiqët! Dhe ne dolëm fitimtarë në sajë të udhëheqjes së drejtë të Partisë sonë, në sajë të luftës së lavdishme të popullit shqiptar, në sajë të patriotizmit të flaktë të bijve të këtij truall bujar, në sajë të ideologjisë së pavdekshme të marksizëm-leninizmit.

Lufta na shkatërroi, ajo rrënoi çdo gjë, mijëra vëllezër dhe motra na u vranë, por ne asnjëherë s'e humbëm kurajon. Nuk ishte populli ynë nga ata që qanin mbi fatkeqësitë, por ishte një popull trim, që diti të luftojë e të fitojë dhe, pas fitores, të vazhdojë luftën për ndërtimin e një shoqërie të re, të shoqërisë socialiste. Dhe ja, këtë shoqëri socialiste populli tani e gëzon, e jeton, e mbron dhe e zhvillon gjithnjë e më përpara.

Sot, në sajë të vijës së drejtë të Partisë dhe të shtetit të diktaturës së proletariatit, Shqipëria është e popullit punonjës dhe askush nuk guxon ta prekë. Edhe një fatkeqësi kaq e madhe natyrore me pa-

soja të rënda si kjo e tërmetit të 15 prillit të këtij viti, që na rrafshoi përtokë krahina të tëra, nuk e ligështoi popullin tonë.

Motra dhe vëllezër,

Kurrë ndonjëherë në asnjë vend të botës, ku kanë rënë e bien tërmete, nuk është parë që, brenda pesë muajve, të ndërtohen aq shtëpi banimi sa të futet brenda një popullatë e barabartë me atë të dy qyteteve të mëdha siç janë Durrësi dhe Vlora të marra së bashku, pra të ristrehohen në shtëpi moderne, më të mira se ç'i kishin, afro 100 mijë banorë.

Në vende të tjera, ku sundojnë borgjezia dhe kapitali, tërmetet, për fat të keq, përbëjnë, siç mund ta keni dëgjuar, një fatkeqësi të tmerrshme, që u shkaktojnë të dëmtuarve plagë të rënda që nuk i shërojnë dot as për shumë kohë.

Ka vende të prekura nga tërmetet ku njerëzit e dëmtuar kalojnë me dhjetëra e dhjetëra vjet në pritje për të siguruar të paktën një kasolle, por as këtë nuk e sigurojnë dot. Ata rrojnë në kushte të rënda, në çadra, në llucë, në shi e në borë. Për ndërtimin e shtëpive të këtyre të mjeruarve bëhet gjithë ajo bujë, caktohen edhe shuma të mëdha të hollash, gjoja për t'i ndihmuar, por në fakt nuk bëhet gjë, sepse këto shuma në botën e kalbur kapitalisto-revizioniste vidhen e grabiten nga të gjithë ata që ngarkohen gjoja t'i drejtojnë e t'i administrojnë këto fonde dhe nga gjithfarë matrapazësh e spekulatorësh.

Në vendet kapitaliste dhe revizioniste, kur ngjasin të tilla fatekqësi, qeveritë në fuqi zgjatin duart e lypin nga të katër anët, ku të mundin e sa të mundin, për të marrë ndihma në të holla, shtrasa e mbulesa, veshmbathje, ilaçe e çdo gjë tjetër të nevojshme e, megjithëkëtë, të dëmtuarit e gjerë prapë mbeten në mjerim, në mes të katër rrugëve. Kurse vendi ynë socialist, ashtu siç i ka përballuar tërmetet e mëparshme, edhe pasojat e këtij tërmeti kaq shkatërrues i zhduku me forcat e veta, pa i nderur dorën kurrkuajt, pa pranuar asnjë ndihmë, nga cilado anë që mund të vinte.

Shteti i diktaturës së proletariatit, shoqëria jonë socialiste, me Partinë e Punës të Shqipërisë në krye, me mundësitë dhe me rezervat e tyre ekonomike të pashtershme, me forcat e shpirtit bujar të njerëzve të papërkulur, e mundën shpejt tërmetin, ndërtuan çdo gjë që u shkatërrua, shkolla, shtëpi kulture, çerdhe e kopshë fëmijësh, shtëpi lindjeje, rrugë, ujësjellës e shumë objekte të tjera të domosdoshme dhe ua dhuruan vëllezërve e motrave të zonave që pësuan këtë fatkeqësi.

Familjet që u futën në shtëpitë e reja moderne janë sot në festë, janë të gëzuara e të lumtura, janë krenare për Partinë e tyre të dashur, për pushtetin e tyre të fuqishëm.

Gjithë këto shtëpi të bukura janë prona personale të familjeve që u strehuan në to, të cilave u urojmë që t'i gëzojnë për mot e jetë. Shteti i proletarëve nuk do të marrë nga ata asnjë shpërblim, asnjë taksë dhe asnjë qira. Ja, vëllezër dhe motra, shokë dhe miq, ç'do të thotë socializëm, ç'do të thotë diktaturë e proletariatit, ç'do të thotë fitore e revolucionit socialist mbi armiqtë kapitalistë, të jashtëm dhe të

brendshëm. Kjo është vija e Partisë sonë, që shpreh vullnetin dhe interesat e popullit e të Atdheut socialist. Këtë vijë të drejtë, që udhëhiqet nga doktrina kurdoherë fitimtare e marksizëm-leninizmit, komunistët shqiptarë, populli ynë, e pasurojnë, e zhvillojnë, e mbrojnë dhe e ruajnë të pastër si qelikari. Ja, ky është vitaliteti i rendit tonë shoqëror socialist, i forcës së madhe dhe i qëndrueshmërisë së ekonomisë sonë socialiste.

Borgjezia dhe revizionistët janë përpjekur për shumë e shumë vjet me radhë të gënjejnë botën duke i thënë të kundërtën e asaj që ka ndodhur në Shqipëri, ata janë orvatur ta bëjnë të bardhën të zezë dhe të mohojnë të gjitha ato që po realizohen në vendin tonë, të shpifin se gjithë këto realizime nuk po arrihen nga populli shqiptar, i udhëhequr nga Partia e tij e lavdishme e Punës, por nga të huajt. Qeveritë borgjeze dhe revizioniste janë përpjekur dhe vazhdojnë të përpiqen që t'i mbushin mëndjen botës se gjoja Shqipëria nuk mund të ndërtohet, të rrojë e lirë dhe e pavarur me forcat, me punën dhe me vullnetin e hekurit të popullit të saj. Por gjithë këto gënjeshtira janë demaskuar dhe po demaskohen njëra pas tjetrës nga vetë jeta. Popujt e botës po i shohin gjithnjë e më tepër me sytë e tyre fitoret që arrin populli ynë, ata po dëgjojnë me veshët e tyre zërin e fuqishëm të këtij populli kurdoherë në mbrojtje të së drejtës, në mbrojtje të socializmit, në mbrojtje të interesave të tij dhe të popujve të tjerë të botës. Ata po dëgjojnë me kënaqësi zërin e fuqishëm të revolucionit proletar, që do ta përmbysë një ditë nga themelet shoqërinë e vjetër borgjeze, kapitaliste, imperialiste, revizioniste.

Kapitalistët dhe revizionistët po gërthasin për «ndjenja humanitare» dhe «për të drejtat e njeriut», por faktet tregojnë se në vendet ku sundojnë ata s'ka as humanizëm, as liri, atje mbretëron mjerimi për popullin, për klasën punëtore, për fshatarësinë. Me miliona janë atje të papunët që vdesin nga sëmundjet e nga uria. Kudo ka greva, anarki, inflacion, kriminalitet, demonstrata, kudo ka përlëshje me gjakpirësit e popullit, kudo ka probleme e shqetësime të panumërta për punonjësit, që regjimet në fuqi nuk janë në gjëndje t'i zgjidhin. Në këto vende jeta e njeriut nuk është asnjëherë e sigurt.

Në vendin tonë socialist është e kundërta, populli lufton, punon dhe rron i gëzuar. Çdo ditë e çdo vit jeta e tij përmirësohet. Këtu nuk ka papunësi, nuk ekzistojnë më taksat, nuk ngrihen çmimet, nuk ka inflacion, dhe të tilla nevoja jetësore si shërbimi shëndetësor e arsimi janë të siguruar falas. Qiratë e shtëpive të ne janë aq të vogla saqë gjatë është e vështirë ta besojnë këtë të vërtetë. Por faktet dhe realiteti ynë flasin vetë.

Këtë Shqipëri të bukur e të lulëzuar socialiste e ka ndërtuar populli i saj dhe jo të huajt, atë nuk e kanë ndërtuar as titistët jugosllavë, as revizionistët sovjetikë dhe as revizionistët kinezë. Imperializmi amerikan, vendet kapitaliste të botës, revizionistët sovjetikë, revizionistët kinezë dhe gjithë revizionistët e tjerë e kanë pasur vazhdimisht halë në sy vendin dhe regjimin tonë socialist. Të gjithë këta armiq janë përpjekur me një mijë mënyra të na dëmtonin, të na skllavëronin.

Por nuk skllavërohet aq lehtë një popull si yni, që e ka treguar trimërinë e tij në shekuj, që po e tregon atë edhe sot e do ta tregojë vazhdimisht në çdo moment të jetës së vet me luftën e ashpër parimore, që bën bashkë me Partinë dhe pushtetin, për të demaksuar të gjithë ata që përpiqeshin e përpiqen ta dëmtojnë.

Le të dalë ai shtet kapitalisto-revizionisto-imperialist që të mohojë këtë realitet të madh, ndërtimin e socializmit në vendin tonë, jetën e lumtur e të gëzuar që po zhvillohet te ne, politikën e drejtë e të paruarur të shtetit shqiptar, miqësinë e madhe që ka shteti ynë i diktaturës së proletariatit me popujt e botës, dhe në mënyrë të veçantë me të gjithë ata popuj që luftojnë për çlirimin e tyre kombëtar dhe shoqëror.

Le të përpiqen, në qoftë se do të mundin, shtetet kapitalisto-revizioniste ta errësojnë këtë fakt madhështor dhe të pamohueshëm që brenda disa muajve u rindërtuan në tërë Shqipërinë e Veriut të gjitha ato ndërtesa që u shkatërruan nga tërmeti. Kjo është një punë kolosale, një realitet i dukshëm, që armiqtë nuk mund ta mohojnë dhe ta errësojnë dot.

Bota kapitalisto-revizioniste është shprehur se politika jonë do t'i nënshtrohej ndonjë fuqie të madhe dhe vendi ynë do të bëhej preja e tyre. Por kjo as nuk ngjau dhe as nuk do të ngjasë kurrë. Një predikim i tillë dritëshkurtër nxorri kokë që kur ne filluam luftën kundër revizionistëve jugosllavë. E njëjta histori u përsërit kur demaskuam me ashpërsinë më të madhe dhe me drejtësi revolucionare tradhtarët revizionistë sovjetikë. Po kjo gjë ngjau edhe kur ne gjithashtu demaskuam revizionistët kinezë dhe teorinë famëkeqe të maocedunidesë. Pritnin kapitalistët e ndryshëm ose revizionistët sovjetikë që, pas prishjes me kinezët, ne të lidheshim me ta, pritnin ata që Shqipëria t'u nderte dorën dhe pastaj zvenkun e të bëhej një koloni e tyre. Por kot kanë pritur, kjo kurrë nuk do të ngjaste dhe kurrë nuk do të ngjasë as në të ardhmen. Populli shqiptar nuk pranon zgjedhë e zinxhirë të çfarëdo lloji.

Popujt, njerëzit revolucionarë e përparimtarë, shokët tanë marksistë-leninistë, le të kenë besim të patundur se Shqipëria socialiste do ta mbajë kurdoherë lart e të papërlyer flamurin e Marksit, të Engelsit, të Leninit dhe të Stalinit. Josif Stalinit, këtij marksist-leninisti të lavdishëm, këtij revolucionari të madh proletar, që me përjashtim të armiqve të socializmit gjithë popujt dhe bota e përparuar e nderojnë dhe e respektojnë, ne këtë vit do t'i festojmë me madhësi 100-vjetorin e lindjes.

Ne kemi mbajtur e do të mbajmë marrëdhënie normale shtetërore, tregtare dhe kulturore me të gjitha ato shtete me të cilat kemi marrëdhënie të tilla, si dhe me të tjera që do të dëshirojnë të kenë marrëdhënie të drejta me ne, me përjashtim të Shteteve të Bashkuara të Amerikës, të Bashkimit Sovjetik revizionist dhe të disa shteteve të tjera, të cilat i kanë bërë dhe sot e kësaj dite vazhdojnë t'i bëjnë padrejtësira Shqipërisë socialiste. Ne nuk do të kemi marrëdhënie as me ato shtete që, pa asnjë të drejtë, vazhdojnë të mos ia kthejnë

pasuritë e grabitura popullit shqiptar dhe të mos i paguajnë shpërblimet për dëmet e shkaktuara nga Lufta e Dytë Botërore. Ky ka qenë kurdoherë vullneti i popullit tonë, i tillë është dhe i tillë do të jetë ky vullnet edhe në të ardhmen. Asnjë shpresë të mos ketë reaksioni botëror për ndryshimin e qëndrimit tonë lidhur me këto kërkesa të ligjshme.

Populli ynë edhe kësaj radhe e tregoi qantë forcën e karakterit të tij luftarak e të pamposhtur, shpirtin e tij të paepur revolucionar, vendosmërinë e guximim e tij të pashembullt. Ai tregoi edhe një herë se ç'mundësi kolosale fsheh në gjirin e tij, ç'vepra madhështore është në gjendje të realizojë, nën udhëheqjen e Partisë, me forcat e me vullnetin e tij të çeliktë, me mendjen e kthjelltë dhe me duart e tij të arta. I madh e i vogël u ngritën në këmbë, u hodhën në sulm klasa jonë punëtore, fshatarësia kooperativiste, rinia, inteligjencia, ushtarakët, të cilët, me shpejtësi të rrufeshme, dërguan vullmetarë dhe ndihma materiale në zonat e dëmtuara nga tërmeti. Të gjithë u gjendën menjëherë pranë vëllezërve e motrave të tyre në këto momente fatkeqësie. Në këtë gatishmëri e mobilizim të lartë spikati edhe një herë ai solidaritetin i mrekullueshëm socialist që ka kalitur Partia te njerëzit tanë, ai besim i patundur luftarak i popullit rreth Partisë. Dihet botërisht nga të gjithë se të tëra këto nuk i ndërtuan as papa i Vatikanit, as fryma e shenjtë, as e ashtuquajtura zonja e papërlyeme, por i ndërtuan krahët e fortë dhe mendja e mprehtë e klasës punëtore dhe e punonjësve të tjerë të Shqipërisë. Popujt dhe njerëzit e varfër nuk i shpëtojnë nga vuajtjet dhe nga mjerimet as lutjet e papës së Vatikanit, as gënjeshttrat e Uashingtonit dhe të Moskës dhe as ndërtimi i kambanareve të kishave e i minareve të xhamive. Është vetëm puna e njerëzve të çliruar nga skllavëria kapitaliste që mund të bëjnë çudira. Vetëm lufta kundër reaksionit, kapitalizmit e revizionizmit është ajo që e shpëton njerëzimin. Vetëm socializmi, i ndërtuar sipas mësimeve të Marksit e të Engelsit, të Leninit e të Stalinit, është ai rend ekonomik-shoqëror që, në çdo rast, çdo fatkeqësi e shndërron në forcë të madhe revolucionare që mposht çdo dhembje, që përballon çdo vështirësi dhe i bën njerëzit të lumtur.

Ne, shqiptarët, rojmë dhe do të rojmë në miqësi me popujt e gjithë botës, dhe në mënyrë të veçantë me popujt fqinj. Na erdhi shumë keq që popullit fqinj të Malit të Zi dhe popullatës shqiptare që banon në këtë republikë u ngjau e njëjta fatkeqësi e rëndë natyrore sikurse edhe neve. Dëshirojmë e shpresojmë që edhe në këtë vend ku ne, tok me partizanët jugosllavë, kemi derdhur gjakun në luftën çlirimtare nga pushtuesit nazi-fashistë, më parë nga çdo gjë të ndërtohen shtëpitë errënuara dhe kjo fatkeqësi të mos shkaktojë asnjë emigrim të njerëzve në vende të huaja.

Vëllezër dhe motra,

Në emër të Komitetit Qëndror të Partisë dhe në emrin tim, përshëndes dhe përgëzoj nga zemra popullsinë e rrethëve të dëmtuara nga tërmeti dhe vullnetarët nga të gjitha anët e Shqipërisë që, pa u kursyer

dhe pa ndierë ç'është lodhja, derdhën djersën e tyre për të realizuar këtë vepër monumentale të Partisë; përshëndes dhe përgëzoj gjithë punonjësit e vendit tonë që, me një frymë të lartë revolucionare dhe me një disiplinë të çeliktë proletare, duke qenë të ndërgjegjshëm për vërtetësitë e krijuara dhe të frymëzuar nga ndjenja e lartë e patriotizmit socialist, përballuan me sukses detyrat e planit, duke zëvendësuar punën e mijëra shokëve të tyre vullnetarë që shkuan në ndihmë të zonavave të dëmtuara nga tërmeti; përshëndes dhe përgëzoj gjithashtu organizatat e Partisë, organet e pushtetit dhe ato të ekonomisë, shtabet për zhdukjen e pasojave të tërmetit, projektuesit e gjithë specialistët e tjerë për organizimin dhe drejtimin e mirë, për kurorëzimin me sukses të plotë të këtij aksioni të madh, që u bë një shkollë e vërtetë edukimi, kalitjeje revolucionare dhe përvojë të pasur.

Punëtorë e kooperativistë, të rinj, të reja e punonjës të tjerë në të gjithë Shqipërinë,

Sivjet do të festojmë jubileun e lavdishëm të 35-vjetorit të çlirimit të Atdheut e të fitores së revolucionit popullor, prandaj për nder të këtij jubileu, na vihet si detyrë e madhe dhe e vazhdueshme që të përveshira llërët, të dendhim djersë, të vëmë të gjitha forcat e zemrës e të mendjes për të realizuar detyrat që na janë ngarkuar, qofshin këto detyra në fushën ekonomike, politike a të mbrojtjes. Të punojmë që ekonomia jonë popullore vazhdimisht të përparojë e të fuqizohet, që fuqia jonë mbrojtëse të rritet dhe Atdheu ynë socialist të bëhet i paprekshëm nga çdo armik. Asnjë shqiptar dhe shqiptare të mos harrojë se me punë e me luftë u krijuan këto mundësi për përmirësimin e jetës. Duhet të mendojmë për sot, por edhe për nesër, prandaj t'i tejkalojmë planet, të shtojmë rezervat dhe mbi çdo gjë të vëmë interesat e popullit, interesat e Atdheut socialist. Populli shqiptar me këtë synim duhet ta gjykojë çdo punë që bën dhe çdo qëndrim politik që mban. Partia, populli dhe Atdheu socialist mbi të gjitha!

Këto fatkeqësi, që janë bërë për ne prova të mëdha të unitetit, të guximit, të trimërisë dhe të kalitjes revolucionare, ashtu si kurdoherë edhe në të ardhmen, poqe se na ngjasin, le t'i kthejmë në forca të pashtershme, t'i kthejmë në fitore. Dhembjet e mëdha që na shkaktoan humbja e njerëzve tanë nga tërmeti i 15 prillit dhe humbja e parakohshme e shokut tonë të lavdishëm, udhëheqësit të shquar të Partisë e të popullit tonë, luftëtarit trim e heroik të Luftës Nacionalçlirimtare dhe të ndërtimit të socializmit, Hysni Kapos, që deri në çastin e fundit të jetës së tij foli dhe mendoi për Partinë dhe popullin e që pikërisht këtu në Bahçellëk, pak javë përpara se të vdiste, vuri gurin e parë në themelet e këtij fshati socialist që po shfaqet përpara syve tanë, t'i kthejmë në një forcë të madhe për ndërtimin e plotë të socializmit e për forcimin e mëtejshëm të mbrojtjes së Atdheut.

Të pavdekshme dhe të përjetshme qofshin për Partinë dhe për popullin tonë figura dhe puna e ndritur e militantit të madh Hysni Kapos!

Sukseset që kemi arritur le të na shërbejnë, të na nxitin e të na frymëzojnë që ta shtojmë gjithnjë e më shumë dashurinë për njërit-tjetrin, që të shtojmë dashurinë për Partinë tonë të madhe, që na udhë-

heq me aq urtësi, me aq guxim e me aq trimëri nga fitorja në fitore në të gjitha fushat. Të vëmë plotësisht në jetë amanetet e mijëra shokëve tanë të rënë në Luftën Nacionalçlirimtare dhe të shumë të tjerëve që ranë në punë e në luftë për ndërtimin e socializmit dhe mbrojtjen e Atdheut; të ruajmë kujtimin e dëshmorëve të kombit, të cilët luftuan për këto ditë kaq të lumtura që po kalon Atdheu ynë i fortë socialist, Atdheu ynë i lumtur dhe i lulëzuar.

Me këtë rast, gjithashtu, në emër të Komitetit Qendror dhe në emrin tim, dëshiroj të uroj nga zemra popullin e rrethit të Shkodrës, të cilit Presidiumi i Kuvendit Popullor, me propozimin e Byrosë Politike, i dha urdhrin më të lartë: «Hero i Punës Socialiste». Shkodra historike, Shkodra e luftëtarëve të shquar të pushkës e të penës, të Rilindjes e të Pavarësisë Kombëtare, Shkodra e Luftës Nacionalçlirimtare, Shkodra e punës së palodhur për ndërtimin e socializmit, për realizimin e planeve ekonomike, kulturore dhe e veprave të mbrojtjes, e meriton plotësisht nderin e madh që i bën sot mbarë Atdheu ynë, Shqipëria.

Edhe një herë, vëllezër dhe motra të Shkodrës dhe të të gjitha qyteteve e fshatrave që u rrënuan nga tërmeti i fortë i 15 Prillit, ju uroj t'i gëzoni shtëpitë e reja, të kaloni në to një jetë të lumtur e të bukur me fëmijët tuaj, të cilët t'i rritim luftëtarë trima e besnikë të Partisë, t'i kalitim e t'i bëjmë njerëz të vendosur, punëtorë dhe të thjeshtë, ashtu siç është vetë populli ynë. Të ndezim në zemrat e brezit të ri, me shembullin e popullit tonë të pavdekshëm, në shekuj, ndjenjat më të pastra të lirisë, të pavarësisë, të dashurisë për shoku-shokun dhe, në radhë të parë, të dashurisë së pakufishme për Partinë e Punës të Shqipërisë, për shtetin e diktaturës së proletariatit. T'i bëjmë fëmijët tanë internacionalistë të flaktë, që kur ta dojë nevoja të hidhen në zjarr për të mbrojtur kudoherë kufijtë e Atdheut, revolucionin proletar dhe luftërat nacionalçlirimtare antiimperialiste.

Rroftë Partia!

Rroftë populli!

